

Till Boverket, remiss@boverket.se

Stockholm, 2 mars 2024

Remissvar extra remiss om "Boverkets förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt hushållning med vatten och avfall" , Dnr 29/2022

Astma- och Allergiförbundet tackar för möjligheten att svara på denna remiss. I vårt remissvar lämnar vi synpunkter på de nya förslagen om föreskrifter till avsnittet hygien, hälsa och miljö och aspekter som är viktiga för brukare och personer med astma, allergi och annan överkänslighet,

bl a sensorisk hyperreaktivitet (SHR). Idag har ca 10 procent av den vuxna befolkningen astma. 30 procent har någon form av allergi och andelen har ökat över tid. Forskning visar att ca 6 procent har så kallad sensorisk hyperreaktivitet vilket innebär ökad känslighet för kemiska ämnen och dofter. Enligt en stor enkätundersökning upplever ca 20% av befolkningen besvär av inomhusmiljön.

Förutom dessa synpunkter påminner vi om det remissvar vi redan lämnat i juni 2023 om Boverkets första förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö; <https://astmaoallergiforbundet.se/content/uploads/2023/06/Remissvar-Astma-och-Allergiforbundetny-BBR-kap-3-hygien-halsa-och-miljo.pdf>

3.1.2 Projektering och utförande

1 kap 8 §

Vi avstyrker förslaget att kraven på luftkvalitets- och fuktsäkerhetsprojektering ersätts med en generell beskrivning av vad en dokumentation av projekteringen minst ska innehålla. Vi anser att begränsningen av tillämpningen av kraven genom tillägget "inte obehövt" ska ändras, förslagsvis till "i de allra flesta fall, eftersom två negationer i rad är svåra att förstå.

Motivering: De mer detaljerade krav som fanns i tidigare luftkvalitets- och fuktsäkerhetsprojektering är tydligare och behöver finnas kvar även om de finns i samma dokumentation.

3.1.3 Luftkvalitets- fuktsäkerhets- och vattensäkerhetsdokumentation,

Förändring av 1 kap 19–20 §§

Vi tillstyrker förslaget att 19 och 20 §§ har sammanförts till en paragraf som, förutom krav på dokumentation av luftkvalitet och fuktsäkerhet, även omfattar att en vattensäkerhets-dokumentation. **Men vi tillstyrker bara under förutsättning att kraven på luftkvalitets- och fuktsäkerhetsdokumentationerna är lika tydliga och detaljerade som tidigare – annars bör kraven på dokumentation finnas i olika paragrafer.**

Motivering: Vi anser att det kan vara bra att punktlistan om vad luftkvalitets-, fuktsäkerhets- och vattensäkerhetsdokumentationen av den färdiga byggnaden ska innehålla samordnas med motsvarande beskrivning av projekteringsdokumentation, men bara under förutsättning att kraven på luft och fukt är lika tydliga och är lika detaljerade som i tidigare förslag.

Det blir mer otydligt när det står att dokumentationen minst ska omfatta uppgifter om byggnadens avsedda användning, dimensionerande förutsättningar för byggnadens förmåga att uppfylla kraven på luftkvalitet, fuktsäkerhet och vattensäkerhet samt tekniska lösningar och skyddsfunktioner för att undvika oacceptabla hälsorisker.

3.1.4. Drifts- och underhållsinstruktioner

Förändring av 1 kap. 21 §

Vi anser att paragrafen om att kraven enbart gäller för lov- eller anmälningspliktiga åtgärder och **”om det inte är obehövt” behöver omformuleras.**

Motivering: Drift- och underhållsinstruktioner behövs för ventilationssystem i de allra flesta fall då det annars finns risk för sämre luftkvalitet p g a bristande underhåll som smutsiga kanaler, filter och liknande. Undantag för att det är onödigt behövs i så fall kunna visas. Vi anser att begränsningen av tillämpningen av kraven genom tillägget ”inte obehövt” borde ändras till exempelvis ”i de allra flesta fall,” eftersom två negationer i paragrafen är svåra att förstå.

3.2.1 Uteluft

Vi avstyrker förslaget till förändring av 3 kap. 5 § om hänvisningen till krav på uteluft enligt miljökvalitetsnormen där det föreslås att paragrafen utgår. Det behöver i stället tydliggöras att miljökvalitetsnormen är en miniminivå och att man bör sträva efter att klara WHO:s nya rekommendationer för luftkvalitet vid nybyggnation.

Motivering: Uteluftens kvalitet har stor påverkan på tilluftens kvalitet och behöver finnas med i byggregelverket. Uteluften påverkar i sin tur inomhusluftens kvalitet och får konsekvenser för människors hälsa (särskilt för utsatta grupper som t ex barn, äldre och kroniskt sjuka). Vi anser att det behöver tydliggöras redan i planprocesser och vid nybyggnation att uteluftens kvalitet minst bör uppfylla miljökvalitetsnormerna, men helst ligga i nivå med WHO:s nya riktlinjer för luftkvalitet som är satta utifrån ny kunskap om hälsorisker. Tyvärr byggs bostäder (särskilt i områden med sämre socioekonomi) ofta på platser med högre halter luftföroreningar, men även lokaler där utsatta grupper som barn vistas, t ex skolor och förskolor. Det är inte ovanligt att t ex förskolor läggs på platser som blir över med sämst luftkvalitet nära trafik. Se Sveriges Radios granskning av luftkvaliteten vid landets förskolor; [Nybyggda förskolor bland dem med sämst luft: "Är nedprioriterade" - Nyheter \(Ekot\) | Sveriges Radio](#)

Dessutom har kraven för buller vid nybyggnation sänkts vilket ökar risken för nybyggnation på platser nära trafikerade vägar med sämre luftkvalitet. Paragraf 6 i 3 kap där det står att "särskild hänsyn ska tas till **tilluftens kvalitet**" är otillräcklig då den inte omfattar F-ventilation och S-ventilation där det handlar om **uteluft** som tas in. Det behöver finnas en hänvisning om uteluft i byggreglerna till gällande krav om uteluftens kvalitet (miljökvalitetsnormer) i Luftkvalitetsförordningen.

3.2.3 Luftflöden

Förändring av 3 kap. 7 §

Vi tillstyrker förslaget att krav på lägsta tilluftsflöde är minskat och uttrycket är förenklat.

Motivering: Det är viktigt att ha krav på lägsta luftflöde för god luftkvalitet i bostäder. Vi anser dock att det även behövs en hänvisning om luftflöden för god luftkvalitet till Arbetsmiljöverkets regler om arbetslokalers utformning för lokaler som tex skolor, skolor och arbetsplatser.

Vi avstyrker förslaget att undantaget till krav på lägsta tilluftsflöde har fått en enklare formulering.

Motivering: Vi anser inte att det bör göras undantag från ett lägsta tilluftsflöde om man t ex använder en luftrenare eller använder väldigt lågemitterande material. God luftväxling i lokaler är ett viktigt krav för personer som är känsligare än normalt, exempelvis vid astma (ca 10% av befolkningen har astma). Vi anser att man bör sträva efter en så god luftkvalitet som möjligt och att minimikrav på luftflöde behöver finnas oavsett andra åtgärder som kan medföra bättre luftkvalitet.

3.5 Fuktsäkerhet

3.5.1 Tätskikt

Förändring av 7 kap. 8 a § och 8 b §

Vi tillstyrker förslagen om att detaljeringsgraden ökas genom krav på tätskikt och att en ny paragraf, här benämnd 8 b §, med krav på beständighet hos tätskikt tillkommer.

Motivering: Det är bra att Boverket lyssnat på remissinstansernas synpunkter och förtydligat och förbättrat kraven på tätskikt för att minska fuktskador. Det är viktigt att verifieringen kring oacceptabla mängder fukt är tydlig.

Med vänlig hälsning,

Mikaela Odemyr
ordförande
Astma- och Allergiförbundet